

po primerni ceni. Ona bi lahko posredovala ob večjih potrebah lesa, da bi se ta preskrbel in ne jemal iz rok, katere potem kmeta bičajo in tlačijo. Ona bi tudi lahko skupljevala pridelke n. pr. vino in zrnje, katerega sedaj gorjanci dobivajo za drag denar iz tujine, medtem, ko ga ubogi kmetje v dolini ne morejo spraviti v denar. Vse to bi zadruga lahko storila mislimo da od začetka z ne prevelikim kapitalom, ker bi se zraven tudi veliko z zamenjavanjem kupčevalo. S časoma pa bi vse naraslo samo ob sebi, samo da se stvar vzame v prave roke.

Ker je ta zadeva jako velike važnosti za razvoj naše trgovine, oziroma blagostanja našega ljudstva, ne morem si kaj, da ne bi je še enkrat priporočal v prevdarek našim rodoljubom. Naj bi se sklicala kje skupščina mož, vnetih za blagor ljudstva, kjer bi se vse to obravnavalo in sklenilo, potem tudi čvrsto delovati. To bi se lahko storilo že tekom zime, da v spomladi že lahko začnemo z dejanji pod zastavo »Zadruga za lesotništvo v Ptuj«!

Naj bi te vrstice ne ostale samo na suhem papirju, naj bi se ne menilo samo o njih in prevdarjalo, dokler bi se stvar zopet ne založila med mnoge že osnovane načrte in pozabila. Predragi rojaki, tega ne! Lotimo se vendar že enkrat resno dela, s katerim edino le bomo osvobodili sebe in svoje potomce tujega jarma in tako zagotovili v našem ljudstvu obstanek! Nobenega izgovora drugega sedaj, na delo rojaki, na delo!

Kmet iz Pohorja.

Državni zbor.

Dunaj, 15. dec. 1903.

Sprememba ustave.

Preden se je zbornica dne 10. decembra odgodila, se je končala še razprava o spremembi ustave za Avstrijo. Vložili so se v tej zadevi trije nujni predlogi: V imenu Mladočehov dr. Forst, v imenu Rusinov Rumanjščuk in v imenu soc. demokr. žid dr. Eilenbogen. »Slovanska zveza« je sklenila radi spremembe ustave sledeče: »da se odpravijo žalostne razmere v drž. zboru; zagotoviti se mora politična in narodna avtonomija (samostalnost) in vpeljati enaka splošna tajna volilna pravica.« Kar nas štajerske Slovence zadeva, se pač ne moremo navduševati za politično samostalnost štaj. dežele; saj vemo, da od zdajšnje na Štajerskem vladajoče stranke nimamo nič dobrega pričakovati. Nam mora biti čez vse narodna samostalnost. Pa ker Hrvati v Dalmaciji in Čehi zahtevajo pred vsem politično samostalnost svojih dežel, moramo Slovenci v njihovi družbi zahtevati ravno isto.

Potemtakem si mislimo Slovenci to zadevo uravnano tako-le: V zdajšnjih kronovinah, v katerih prebivajo Slovenci, bi se morala vsakemu narodu zagotoviti samostalnost, v šoli in v uradu. Ta stvar je pa tako težavna, da niso vsi slovenski državni poslanci mogli glasovati za izraz v zgornji resoluciji, »politična samostalnost.« Poljaki so po svojem govorniku grofu Dzieduzicki izjavili, da ne morejo sedaj glasovati za spremembo ustave, ampak zahtevajo od vlade, da prej ko mogoče zopet skliče državni zbor, kateri mora pred vsem prenameniti opravljeni red za zbornico. Predlog o spremembi ustave se je toraj odklonil. Neprijetno je bilo, da so se pri tej razpravi med seboj kavsali mladočehi in pa češki radikalci.

Interpelacije.

V zadnjih sejah drž. zbora so se vložila do vlade razna vprašanja. Krščanski socialci in Jugoslovani so vprašali vlado, ako je res, da namerava naša vlada podaljšati znano vinsko klavzulo z laško vladjo? Kljub temu, da je državni zbor soglasno zahteval odpravo te za nas tako krivične trgovinske pogodbe. Poslanec Žičkar je vložil interpelacijo, kdaj misli vlada vpeljati nedeljski počitek v od-

vetniških in notarskih pisarnah? in ako hoče zastaviti ves svoj vpliv, da se kmalu vpelja zavarovanje za nezgode in starost za zasebne uradnike? Vitez Berks je vprašal vlado, kdaj misli odpraviti velike napake pri porotnih sodiščih na Štajerskem? Poslanec Robič je vprašal finančnega ministra, kako more trpeti, da se slovenski davčni uradniki vedno predstavljajo na Zgornje nemško Štajersko, a slovensčine nezmerno davčni uradniki pa na slov. Štajer. Posebno je prijel ministra radi tega, ker je štaj. dež. davčni ravnatelj hudo napadel slovenskega davčnega uradnika radi tega, ker je prosil, naj ga prestavi iz nemškega Štajerja na slov. Štajer. Posl. Žičkar je vprašal fin. ministra: Zakaj je prepovedano od letošnjega leta naprej, da ne smejo vinogradniki, ki točijo pod »vejo« svoj lastni vinski pridelek, več brezplačno žgati lastne drože, kakor so smeli do zdaj in ali hoče povrniti denarne globe tistim, ki so kuhali drože in so točili pod »vejo«.

Razpust državnega zbora.

Zadnje dni se je v poslanskih krogih mnogo govorilo o tem, da utegne vlada razpustiti državni zbor. Ta govorica je pa neverjetna. Če se vršijo tudi nove volitve, ne bode vlada s tem nič pridobila. Bolj verjetna je druga govorica, da utegne dr. Körber vzeti slovo in napraviti prostor drugim možem, kateri ne bodo pokorne sluge nemških narodnjakov! Mogoče je že, da skozi ta dva meseca, ko ne bo poslanska zbornica skupaj, vtegne dr. Körber nagovarjati Čeha in Nemce, naj se pomirijo med seboj. S kakšnim vspehom, je pa drugo vprašanje?

Dopisi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Dimnikar.) Kakor je znano, bil je pri Sv. Križu sv. misijon. Vsak človek se rad potruži k tej veliki pobožnosti. Tudi jaz sem se tiste dni potrudil k Sv. Križu, a glejte čudo, kar naenkrat naletiva skupaj s kapelskim piskrovezom. Ta se me silno prestraši ter mi pravi: »Kaj delaš tukaj? Rajši bil bi doma ter pometal dimnike!« Ker me je ta tako oštel, sklenil sem iti domov ter takoj pričeti svoje delo. Nič hudega sluteč grem najprej v Videm, ker tam je vselej kaj »kšefta« za me. Grem toraj gor po Vidmu ter se ustavim pri gostilni g. Podrepška, a kako se prestrašim, ko že skozi okno zagledam, kako gosp. Podrepšek preobračajo eno debelo korondičo. Povedati vam moram, da jaz ne pometam samo dimnikov, temveč najrajši korondiče. Zato pa so takoj, ko so me g. Podrepšek zapazili, skrili tistega spaka, da bi jim ga jaz ne vzel ali s sajami umazal, kar najrajši storim. Napotil sem se dalje. Prišel sem do glavnega ljubitelja tega grdega spaka, k trgovcu Vogrincu. Kakor veste, je Vogrinc zelo dober mož, ki vsakemu rad pomaga, najrajši pa, ako mu kdo poreče za »Štajerca«. Takoj je pripravljen, da mu ga naroči. Pa saj se bode menda že še poboljšal! Najbolj čista Vogrinc — v zahvalo dobrotniku č. g. Trstenjaku — tisto korondičo, ki duhovnike napada. Toda napotiti se moram dalje, sicer vse orodje, katero imam za ometati, tukaj prehitro porabim. Ne daleč, kar pri sosedu se gotovo nadejam, da bo gospodinja zelo všeč, ako ji pometem dimnik. Komaj stopim v vežo, že me načelnik požarne brambe, Jurhan, pozdravi s ptujsko žabo v roki, ker je ravno študiral, kaj bi v njo o požarni brambi napisal. Toda ne smem se dalje muditi, ker je še več dela. Ko grem dalje, srečam Šmidlehnarjevega Lojzeka, ki je nesel korondiča skritega pod obleko domov. Doma čitajo vrli stariši in vzorne sestre »Slov. Gospodarja«, a Lojzek si nosi skrivoma Jurhanovega »Štajerca«. Ti, Lojzek, rajši pristopi k »mladeniški zvezi«, a »Štajerca« pusti, kjer je. Sedaj pa le urno, da vsaj pred večerom zgotovim, ker moram še nekatere omesti. Ze na Blagušu se usta-

vim pri prvi hiši, morda je tudi tukaj kaj »kšefta« za me. V hiši so bili Babičev stric, ki so ravno razprostrli to žabo na mizo ter jo hlastno prebirali. Ko bom drugič prišel pometat dimnike, pobral bom vse te spake, ker neki jako dobro ometajo dimnike, da si tako prihranim svoje orodje. Sicer pa mislim, da po novem letu ne bo toliko tega spaka. Kdor se pa ne bode poboljšal, tega bom pa pošteno ometel. Dragi gospod uradnik, oprostite mi, da toliko besedujem, ker sem še sedaj začetnik, zato pa dosti znam. Drugičrat pa grem na svoj »kšeft« v Biserjane in Čakovo. Bodite pozdravljeni! Dimnikar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Kat. politično društvo za konjiški okraj priredi dne 3. jan. 1903 politični shod, na katerem pridejo važna in zanimiva vprašanja v razgovor. Nastopilo bode več govornikov. Društvo že sedaj opozarja slovensko prebivalstvo na ta shod!

Občni zbor gospod. polit. društva v Št. Pavlu pri Preboldu se vrši 27. dec. ob 3. uri popoldan. Kmetje! pridite vsi k občenemu zboru!

Katol. politično društvo v Slatini ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 20. decembra ob 8. zjutraj v farovžu pri Sv. Križu. Vsi udje so uljudno povabljeni!

Osebnosti. Prestavljeni so: davčni pristavi gg.: Rudolf Sima k davkarji v Kozjem, Karol Doleček od okraj. glav. v Voitsbergu k okraj. glavarstvu v Mariboru, A. Dobrave od davkarje v Kozjem k davkarji v Mürzzuschlag; davčni praktikanti gg.: Jožef Čepin od okr. glav. v Celju k okraj. glav. v Konjicah, Anton Cvahte od davkarje v Konjicah k okraj. glav. v Celju, Franc Žuza od davkarje v Celju k davkarji v Cmurek in Ernest Schmidt k davkarji v Brežicah.

Iz pošte. Mesto poštnega upravitelja je razpisano pri poštnem uradu Sv. Anton v Slov. goricah. — Služba poštnega upravitelja v Moskajncih se je podelila poštni in brzojavni upraviteljici gospodični Mariji Meixner. — Gospa Karolina Troll v Vurbergu pri Ptujju je dobila tamošnje mesto pošne upraviteljice. — Pošta v Dolu je podeljena poštni upraviteljici gospej Franciski Draxler. — Od pošte v Bistrici ob kor. žel. bode poštni sel obhodil vsak dan dvakrat Laznico in Lembah. Istočasno se nastavi v Vrhovdolu poštni nabiralnik.

Častnim občanom je imenovala občina Bišečki vrh vlec. g. dr. Josipa Kronvogla, deželno-sodnega svetnika pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Slovenska božičnica v Mariboru. V otroškem vrtecu družbe sv. Cirila in Metoda pri č. šolskih sestrah se bo letos vršila dne 23. decembra ob pol 4. popoldne. Slovenci iskreno povabljeni.

Mariborske novice. V zadnji občinski seji se je dovolilo »Südmarki« 300 K podpore. Poročevalec Pfrimer je predlagal v podporo 200 K. Seveda se je to zdelo občinskima svetovalcema Schmid in Nödl premalo, zato sta predlagala 300 K. Mesto ima dolgov kakor Dunaj in vendar imajo mestni očetje denar za podporo tega ponemčevalnega podjetja in na ta način kažejo svoje sovraštvo do Slovencev, od katerih živi večina od njih. — V petek, dne 11. t. mes. ob polu 1. po noči je povozil vlak na tukajšnjem koroškem koldvoru Jožefa Herman, ki je dobil težke poškodbe na levi roki in desni nogi. — Minoli teden nas je zapustil g. notar Kogej z gospo, ki sta bila jako priljubljena pri vseh tukajšnjih Slovencih. Odišla sta v Idrijo na Kranjsko. — Talijo za rešitev življenja v